

Darlanın Şuursuz Sözleri

Hakikat şudur ki Türk siyaseti kendi menfaatleri ve gayelerle müteharrik bir küldür, değişmiyen, sabit, ve daimî olan ancak Türk idealidir.

Suriye ile hemhudut bulunuyoruz. Suriye Fransız işgali altındadır ve bu memleket bizden koparılmış bir parçadır. İngiliz hükümeti ve matbuatı Fransa Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra Vişi hükümetinin oralarda bir hakkı kalmadığını söyledi. Meyvayı koparmak için elimizi uzatmak yetecek gibi görünüyor. Fakat bu karmakarışık boğuşmaya sarıh bir tehlike, istiklâlimizi ve mevcudiyetimizi tehdit eden bir korku olmadıkça girmekle azmindeyiz. Fransa devletinin müessili bu dürüst hareketimizi olsun takdir etmiyor mu?

Fransız Başvekil muavini Amiral Darlan, İngiliz dostluğunu Alman arkadaşlığına feda eden yola girdikten sonra, yalnız bugünün siyasi hâdiselerini değil, hattâ tarihin vakıalarını hep bu Britanya husumeti zaviyesinden mütalea etmeye başladı.

Fransızların tabiriyle Kilikya'yı yani Adanamızı yirmi yıl evvel Fransız istilasından kurtarmaya muvaffak olmuştuk. Bu mücadelede Türk tam tabiriyle dişile ve tırnağıle çarpışmıştı. Elinde silâhi yoktu, Yaman ve aldatıcı bir müteke ile her türlü müdafaa vasıtalarından mahrum bırakılmıştı. Yerli teşekküller nisbetsiz kuvvetlerle çarpıştı ve Briyan Fransası Frænken Buyon'u Ankara'ya göndererek bu memleket parçamızı terk müzakerelerine girişti. Türkün o zamanki şahlanmasında İngilizlerin bir teşvik eseri aramak ve bulmak mantıklı bir zaruret ise aynı zamanda ve aynı tarihte Yunanistan ve o zamanki hâmisî İngilizlere aleyhinde yapılmakta olan mücadelemizde de acaba nerelerden teşvikler aramak icap edecektir?

Hakikat şudur ki Türk siyaseti kendi menfaatleri ve gayelerle müteharrik bir küldür, değişmiyen, sabit ve daimî olan ancak Türk idealidir. Bazen şu veya bazan bu delvetin o siyaseti desteklemesi, ona müzahir görünmesi âzırî durumlardır, geçici menfaatlerinin o devlete telkin ettiği politikadır. Hattâ yeni siyasete atılmış olan Amiral Darlan hatırlanmasa bile biz unutmamak. Milli Mücadele yıllarımızda Fransız matbuat ve siyaseti, bilhassa müteveffa Briyanın şahsında, Türkiye Kurtuluş Savaşına yardımcı görünmüştü. Her tarafta Anadolu kıyâmı bir şakavet diye telâkki edilirken Fransız Başvekilî «Bu gibi eşkiyaya bizzat melekitemizde ve dilimizde vatan mücahpleri» denir cümlesini kullanmıştı. Çünkü o zamanın Fransası Yakın Şarkta kuvvetli bir Türkiye'nin vücudunda büyük faydalar umuyordu.

Adanayı İngiliz tahrikâtile istirdat ettiğimiz iddia eden Darlan acaba daha yakın bir mazide (Hatay) kimin teşvik ve tahrikile geldi aldığımızı da söylemek ister mi? Burada da yine gizli İngiliz parmağı mı görmek istiyecektir?

Kendi haklarını alanlar behemehal bir teşvike mi tâbidir? En basit ve açık izahı kabul etmek istemeyip böyle dolambaçlı, karanlık yollaradn gitmekte fayda nedir? Meşrutiyetin ilânından sonra o zamanki İmparatorluk zimamdarları İngiltere ve Fransa'ya müteveccih bir politika takibine başlamışlardı. Fakat ne Londra ve ne de Paris, Alman tehlikesine karşı Sovyetlerle anlaşmış oldukları için, İstanbulun avanslarına mülayim cevap vermiyorlardı ve Türkiye'yi Alman muhbirli olmakla itham ediyorlardı. Hattâ o zamanki Fransız Başvekilî Mösyö Kayo her hareketimizi Alman teşviki eseri sayıyordu.

Bugünün politikasında da yüksek menfaatlerimizin icap ettiği yol sarahatle takip olunmaktadır. Hiçbir tarafın teşvik veya tehdidine boyun eğmiye lüzum hissetmeksizin yürüyoruz, bazan şu bazan bu menfaatlere dokunduğuna göre karar verdiğimiz olabili-

Dünyayı sarsan hele Fransa'yı bir hazan yaprağı gibi yerlere seren bu muazzam bâdirede, Milli Şefin isabetli ve azimli idaresinde, Türk siyasetinin dürüstlüğü her tarafta tasvip olunmaktadır. Londra kadar Berlin ve Moskova, Vaşington kadar Tokyo hareket hattımızı alkışlamakla meşguldür.

Yazan: Prof. Şükrü Baban

gun seyrettığımız tarafın da tasavvuruna, takdirine layık görülebilmiz amma ne ötekinden müteessir, ne berikinden mütehir oluruz. Tehditten ürkmeyiz, teşvikten cesaret almaz müstakil gayelerimize doğru yürürüz.

Dünyayı sarsan hele Fransa'yı bir hazan yaprağı gibi yerlere seren bu muazzam bâdirede, Milli Şefin isabetli ve azimli idaresinde,

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE Hazine tahvillerinin ihracı hakkındaki lâ-yiha dün kabul edildi

Ankara 2 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında yapmış olduğu toplantıda Diyarbakır istasyonundan Irak ve İran hududlarına kadar yapılacak demiryollarının ikmalî için istikraz akdine, tasarruf bonoları ihracına, Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâihalarının ikinci müzakerelerini yaparak kabul etmiştir.

Meclis bundan sonra askeri ve mülki tekaüd kanununun 61 inci maddesinin değiştirilmesi ve bazı maddeler ilâvesine, yüzde beş faizli hazine tahvilleri ihracına ve Devlet Deniz yolları ve Devlet limanları işletme umum müdürlüklerinin teşkilât ve vazifesine dair kanunun 20 nci maddesine istina.

Darlan bu ihaneti yapabilir

Alman hükümeti

Fransızların Gol taarraflarına taarruz etmelerini teklif etmiş

Londra 2 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı Fransız hududundan bildirmektedir:

Evvelsi gün Pariste Fransız nazırlarının Amiral Darlanın reisliğinde yaptıkları toplantıda Alman yanın Vichy hükümetine yaptığı teklifleri müzakere etmiştir. Bu teklif şudur: Mütekeke üzerine Fransadan alınan silâhların bir kısmını iade ederek Fransız müstemleke kuvvetlerini silâhlandırmak ve Hür Fransa imparatorluğuna taarruz eylemek.

NEVYORK TIMES'İN VERDİĞİ
TAFSİLÂT



Fuat Ağralı

den İcra Vekilleri Hey'eti kararla yapılan sarfiyatın kabulüne dair kanun lâihalarının birinci müzakerelerini yapmış ve Çarşamba günü toplanmak üzere içtimasına son vermiştir.

Tekirdağ'dan Anadolu'ya mec-canî nakliyat yarın başlayacak

Tekirdağ 2 (A.A.) — Tekirdağ'dan meccanen Anadolu'ya gideceklerin biletleri dağıtılmakta, sevkiyat 4 Haziranda başlayarak on beşinde bitirilecektir. Muhtelif iskelelere çıkacak olanların nakli için hükümetçe Tekirdağ'da yedi vapur ayrılmış ve bu vapurların 4, 6, 7, 9, 10 ve 17 Haziranda hareket edecekleri bildirilmiştir.

Hazreti Muhammet Ve İslâm Ordusunun Muharebeleri

Harbin İslâm âleminin merkezine sıçradığı bir sırada Arap âleminin hususiyetlerini anlatacak olan üstad Ziya Şakirin bu eserinde büyük bir kumandan olan Hazreti Muhammedin mühim muharebelerini okuyacaksınız.

Yakında Neşre Başlıyoruz

Türkiye Almanya münasebetleri

Yarı resmî bir Alman gazetesi diyor ki

Türk ve Alman inkılâpları birbirinin aynıdır

Almanya Türkiye ile dostluk münasebetleri idamesini istiyor

Alman milleti

Türk mertliği

ne hayranmış

Alman Hariciyesinin verdiği beyanat

Berlin, 2 (A.A.) — Yarı resmî ve haftalık «Das Reich» gazetesi bugünkü nüshasında maruf gazetecilerden Rudolf Fischer'in «Dört yol ağzında Türkiye» başlığı altında uzun bir makalesini neşretmiştir. Bu makale, siyasi mahfillerde Türkiye hakkındaki dostane lisanelerle hayret uyandırmıştır.

Makalede İngilterenin mahsulât ve mamulâtı, nakletmek hususunda karşılaştığı imkânsızlık dolayısıyla Türkiye'de çekilen iktisadi zorluklar tasvir edilmektedir. Muharrir Türkiye'nin, İngilterenin zayıf

(Devamı 4 üncü sayfada)

GİRİTTE MUHAREBE SONA ERDİ

KIBRISLILAR

Muhtemel bir taarruza karşı tedbir alıyor

İngilizler 15 bin kişinin tahliyesini muvaffakiyet addediyor

Berlin 2 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: Girit muharebesi sona ermiştir. Bütün ada düşmandan kurtarılmıştır. Alman kî'aları mağlûp edilen İngilizlerin son üssü olan Sfakia limanını dün zaptetmişlerdir. Dağ kî'alarının Sfakia'nın şimalindeki dağlık mîntakada İngilizlerin son mukavemetini kırmışlar ve yeniden 3.000 esir almışlardır.

(Devamı 4 üncü sayfada)



Hitler Mussolininin dünkü mülâkattan evvel Brenner'de buluştu! İları zaman alınmış bir resimleri

Bremer mülâkatı

Hitler ile Mussolini dün Bremerde görüştü

Beş saat süren mülâkatta Haricize Nazırlarile Kurmay başkanları da bulundu

Bernner geçidi, 2 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor:

Hitler ve Mussolini bugün Brenner'de birkaç saat süren bir mülâkat yaparak siyasi vaziyeti görüşmüşlerdir. Mülâkatta Almanya Hariciye Nazırı Von Ribbentrop ile İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano da hazır bulunmuştur. En samimi dostluktan müphem olan

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Dr. Celâl Muhtar

Servetinin mühim bir kısmını Darüşşafakaya veriyor



Dr. Celâl Muhtar

Doktor Celâl Muhtar adı, tekrar fakat, memleket zenginlerine örnek ve maarifimize hizmet bakımından hayırlı bir şekilde herkesin dilinde dolmaya başladı.

Öğrenişimize göre doktor Celâl Muhtar, servetinin mühim bir kısmını Darüşşafaka lisesine teberri etmiş ve bu servetin idaresini Türk Okutma Kurumuna bırakmıştır. Kat'i surette tahakkukunu temenni ederek verdiğimiz bu sevinçli haberin ihtiva ettiği meçhuliyetler tamamen bertaraf olmuş

(Devamı 3 üncü sayfada)

GİRİT MERHALESİNDEN SONRA

Girit adası, İngiltereye Zahiren 10 - 12 gün; fakat hakikatte bir ay kazandırmıştır; şimdi Alman med dâgası Giritte de yanmış, İngiliz cezri de Akdenizin şarkına ve cenubuna doğru çekilmiştir. İngilizler, Alman meddini durdurabilmek için bütün fazla hava ve kara kuvvetlerini, General Vavell'in emrine göndermek mecburiyetindedirler.

Yazan: Abidin Daver

Giritteki vaziyet, 30 Mayıs tarihli Alman tebliğine göre, kat'i neticesine varmak üzere, İngiliz resmi tebliğlerinin ifadesi de bunu teyid ediyor; filvaki birkaç gündenberi İngilizler, düşmanın mütemadiyen takviye edildiğini ve kendî kî'alarının mevzilerinde yeni düzeltmeler yaptıklarını söylüyor. Harp tebliği di-

Parti Grubu bu gün toplanıyor

Hariciye Vekilimin beyanatta bulunması muhtemel

Ankara, 2 (İkdam muhabirinden) — Parti Grubu yarın (bugün) toplanacaktır. Bu toplantıda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun harici meseleler hakkında beyanatta bulunması ve Maarif Vekilinin de Urfa Meb'usu Bayan Türkânın bir hususî cevap vermesi muhtemeldir.

(Devamı 2 nci sayfada)

Genç Irak Kralı ile eski nai Bağdada döndü

Bağdat, 2 (A.A.) — Ofi: Genç Kral Faysal, bu sabah 8 de hususî trenle Bağdada müş ve istasyonda Naip Abdül

(Devamı 3 üncü sayfada)

Günün Tenkitleri TEVEKKELİ DEĞİL...

Yazan: Selâmi İzzet SEDES

İngiltereye hücum etmek zorunda kaldığı anlaşılan ve her zora boyun eğecek tiynette olduğu için mağlûp Fransa'da iş başına geçen Amiral Darlan'a nazaran, Fransanın başına gelen bütün felâketlerin müsebbibi İngilteredir. O İngiltere ki, vaktile Fransızları da Adanadan Türkiye vasıfale kovdurmuştu; hukukan Fransızların olan Kilikya Türk ordusunu Fransızlara saldırtmış, Fransız toprağını Türklere vermişti.

Bu cür'etkâr sözlerle kızmak imkânsızdır. Bu küstahlığın karşısında nefretle irkilmek kabil değildir; fakat bu sözlerin sahibinden ziyade, temsil ettiği memleketle bir kere daha acımamak da elden gelmiyor.

Dörtte üçü işgal edilen bir

Mevlevilik Nedir?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan: ZİYA ŞAKİR

— 105 —

Dede Efendinin esasen meftunu olan padişah, bu nefis besteyi bizat bestekârından dinlemek istemiş. onu huzuruna davet ederek dinledikten sonra ihsanlara garketmiş. derhal (müşahip)leri arasına alarak - haftada iki defa sarayda yapılan (huzur küme fasılları)nda bulunmasını emretmiş. Ve arası çok geçmeden de, (sermüezzîn)lik hizmetini de, bu büyük san'at-kâra vermişti.

(Dede Efendi) artık gururundan ve hayat düşüncesinden âzade kalmıştı. ve, hepsi birbirinden yüksek eserler vermiş başlamıştı.

Kendisini lütfü ihsana garkeden padişah minnet ve şükran hislerini arz etmek istiyor:

[Müşakî cemâlin gece gündüz dili şeyda,
Etti niğahi âtîfetin, bendeni Hümay.
Mesrur ede Hak, kalbi Hümay-
nunu daim
Ed'iyei hayrın dili cânımda hü-
veydâ.]

Manzumesini (suzınâk) makamından besteliyerek - bir küme faslında, arkadaşlarıyla beraber - padişahın huzurunda okuyor. Üçüncü Selimi neş'elere ve memnuniyetlere garkedyordu.

1213 senesinde tevhül ettikten sonra; - müteahhil dedelerin dergâhta ikametleri caiz olmadığı ci-hette - dergâhu terkederék, (Ak-bıyık) mahallesinde bir eve yerleşti. Ancak, mukabele günleri dergâha geliyor. Hücresinde, şakirtlerine musiki dersleri vermiye devam ediyordu... Hayatı, maddî ve manevî bir saadet içinde geçiyor-du.

Fakat, bu hal, uzun zaman sürmedi. Saadeti, birbirini takip eden felâketlerle neticelendi. Birer birer oğullarını, kızlarını ve nihayet son derecede sevdiği zevcesini kaybetti.

Büyük san'atkar, bu felâketlerden dîlhân olarak;

Bir gonca femin yâresi vardır
ciğerimde,
Ateş dökülürse yeridir, âhi se-
rimde.
Her lâhza hayalî duruyor dide-
lerimde
Takdire nedir çare, bu varmış
kaderimde.

Diye feryat ederek, kalbipin coşkun teessürlerini terennüm ederken, en drin hürmet ve muhabbet hisleriyle merbut olduğu, padişah (Üçüncü Selim)in hal'ini ve şahadetini de görerek hassas kalbi, büsbütün cihana küserek artık tamamiyle inziva köşesine çekildi.

Lâkin, o inziva hayatında da boş durmadı. Muhtelif makamlardan kâr, murabba, nakşî, semâî, şarkî ve saire gibi eserler bestelemeye başladı.

Büyük san'atkarın dehâ kuvveti, bir an bile durmuyor, mütemadiyen işliyordu... O tarihlerde kadar, mahdud birkaç makamdan beste-lemiş olan (âyin)lerin adedini kâfi bulmuyor.. daha birçok makamlardan da birer (âyin) bestelemeyi arzu ediyordu.

Nihayet, bu arzusunu da yerine getirdi. (Sabâ) makamından, enfes bir (âyin) besteledi. Bu âyin ilk defa olarak 1239 senesi Cema-zîelâhır ayının 12 noi günü, Yeni-

kapı Mevlevihanesinde kıraat edildi.

Bu sabâ âyini, o kadar beğenildi, dâhi bestekâr o derece takdir ve teşvik edildi ki bunu (nevâ) makamından ikinci bir (âyin) takip etti. 1239 senesi Şaban ayının ortalarında bestelenmiş olan bu âyini şerif de, o ayı takip eden Ramazan ayının kadir gecesini, ilk defa olarak yine Yenikapı Mevlevihanesinde parlak bir surette okunmak şerefini ihraz eyledi.

(Üçüncü Sultan Selim)i takiben saltanat makamına gelen (İkinci Sultan Mahmut) da, musiki mün-tesiplerinden ve Mevlevî muhip-herlerinden idi. 1241 senesi sonlarında bir perşembe günü, Yenikapı Mevlevihanesini ziyaret etti. O günün (mukabele)sinde, tesadüfen (nevâ) âyini okundu. Padişah, âyini son derecede beğendi. Saraya avdet eder etmez, derhal büyük bestekârı, getirtti. Takdirle garkettikten sonra;

— Seni, kendime müşahip ettim.
Burada kal.
Dedi.

Halbuki Dede Efendi, artık der-vişlik hayatından ayrılmak fikrinde değildi. Buna binaen, padişah fikrinden caydıracağını ümit ederek;

— Ferman, efendimizin... Yal-nız, başından (sikket Mevlânâ'yı) çıkarmamayı ahdettim.
Diye mukabele etti.

Her arzusunu yerine getirmeye alışmış olan padişah (İkinci Mah-mut), bu mazereti dinlemedi. Der-hal, Dede Efendinin başına, sarıklı bir kavuk giydirilerek vazifesine başlatılmasını emretti.

(Daha var)

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Parasına taaan dilenci kadını öldüren Remzinin idamı istendi

Remzinin suç esnasında yaşı ufak olduğundan cezasının hapse tahvili muhtemel

Bundan bir müddet evvel Sul-tanahmedde Havva isiminde bir dilenci kadını parasına tama ederek öldüren Yugoslavyalı Remzi Hasanoviç'in davasına dün ikinci ağırceza mahkemesinde devam e-dilmiştir.

Dünkü celsede müddeiumumi, iddiasını serdetmiş, Remzinin Havvayı taammüden öldürdüğü sabit görüldüğünden suçlunun idama mahkûm edilmesini istemiştir. Ancak Remzinin suçu işlediği es-nada yaşınn ufak olmasının da nazara alınmasını ilâve etmiştir. Muhakeme, karar verilme üzere 14 Hazirana bırakılmıştır.

Raşit Sevilin naks kararına uyuldu

Asliye ikinci ceza mahkemesi bundan bir müddet evvel kimyevî maddeler ticareti yapan Raşid Sevilin ihtikâr suçlue 2 sene Yozgada sürgün ve 750 lira ağır para ceza-sına çarptırmıştı. Temyiz bu kara-rı suçlu aleyhine bozduğundan Ra-

Okuyucu mu, okuyan mı?

Akagündüz'ün eskidenberi şöyle bir iddiası vardır:

«Okuyucu» yanlışdır, doğrusu «Okuyan»dır. Onun için «Okuyucu» dememeli «Okuyan» demeli! Zannedersen, Akanın «Okuyucu» kelimesine itirazı, bunun eskiden «Davetçi» mânasına gelmesidir.

Aka, dünkü fikrâsında yine bu meseleyi tazeliyordu. Bu cihet bu bakımdan belki doğrudur, fakat «Okuyucu» kelimesi de pek yanlış değildir. Eğer Akanın dediğini ka-bul edip de okuyucu yerine oku-yan diyecek olursak o zaman «ya-zıcı» yerine de «Yazan» dememiz lâzım gelecek.. gelecek amma man zara da şu şekli alacak:

— Sen necisin oğlum?

— Yazanım bayım!

— Yazan nedir?

— Sazan vezinde sıfat!

— Bırak şimdi vezni, kafiye-yi de, ne iş yaparsın onu söyle!

— Söyledik ya, yazan?

— Nasıl yazan?

— El yazısı ile fena, fakat dak-tilo ile iyi yazan!

Bu muhavere karşısında gelin de çıkın için içinden bakalım!

Halbuki:

— Sen ne iş yaparsın oğlum?

Sualine karşı delikanlı:

— Yazıcıyım!

Dese idi mesele hemen anlaşı-lırdı.

Alın size aynı cinsten bir konuş-ma daha:

— Seni, mezbahada ne Ahmed diye soralım?

— Kesen Ahmed! diye.

— Fiyaka kesen mi?

— Hayır hayyar kesen!

Halbuki «Kesen Ahmed» yerine «Kesici Ahmed» dese idi bu anlaşı-lmazlığa hacet kalır mıydı? Onun için ben okuyucularına «Okuyan-larım» demiyorum, okuyucularım di-yorum.Osman Cemal KAYGILI

ŞEHİR HABERLERİ

Inhisarlarda yeni teşkilât tatbık ediliyor

Gümrük ve Inhisarlar Vekili tetkiklerde bulunmak üzere dün şehrimize geldi

Inhisarlar Vekili Raif Karade-niz dün sabah Ankaradan şehrimiz-e gelmiştir. Vekil Haydarpaşa ga-rında Inhisarlar Umum Müdürlü-ğü ve gümrükler erkânı tarafından karşılanmış ve doğru Inhisarlar Umum Müdürlüğüne giderek bir müddet meşgul olmuştur.

Vekil dün kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiş-tir:

— İstanbulda bir müddet kala-rak Inhisarlar Umum Müdürlüğü teşkilâtında ve Gümrükler Başmü-

dürlüğünde tetkikler yapacağım. Tetkiklerimin neticesini aldıktan sonra tekrar Ankara'ya dönece-gim.

Diğer taraftan Inhisarlar Umum Müdürlüğü teşkilât kanununun dünden itibaren tatbikine başlan-mıştır. Merkez şubelerine aid kad-roların bir kısmı bildirilmiştir. Müdürler arasında bazı değişiklik-ler olacağı anlaşılmaktadır. Me-murların bir kısmı da terfi ettiril-mektedir.

Yeni tiftik mahsulü çok iyi

Standard tip nümune-leri tesbit edildi

Tiftik ihracatının kontrolü için meydana getirilen nizamname mu-cibince dün 1941 yılı tiftik stan-dard tip nümuneleri meydana ge-tirilmiştir.

Şehrimizin başlıca ihracatçı tiftik tacirleri ile alakalı memurla-rın iştirakile 10 gündenberi hazırlanan nümuneler gözden geçiril-miş ve şehrimizde Ticaret Vekâ-leti Standardizasyon Müdürü ve İşe Umum Müdür Vekili Faruk Sünter'in bir hitabesile yeni yıl nümuneleri kabul olunmuştur. Bu sene tiftik mahsulü evsaf itibarile geçen yıldan yüksek olduğu için nümunelerin de vasıfları üstün-dür. Bu nümuneler ihracat baş-kontrolörlerindeki mühtürlü do-laplarına yerleştirilmiştir.

Mayıs içinde 40 ihtikâr davası açıldı

Mayıs ayı zarfında adliyece 40 ihtikâr davası tevdi edilmiştir. As-liye ikinci ceza mahkemesi aynı ay zarfında 43 ihtikâr davası hak-kında karar vermiştir. Bu karar-ların 34 ü mahkûmiyet, 9 u bera-ettedir. Diğer ihtikâr davaları rüyet edilmektedir.

Tramvay altında kalan bir adam öldü

Evvelki gece geç vakit İstiklâl caddesinde yürümekte olan Sirke-cide aşçı 60 yaşlarında İbrahime vatman Ahmedin idaresindeki 157 numaralı Şişli - Tünel arabası çarp-mıştır. İhtiyar adam ağır yaralı o-larak Beyoğlu hastanesine kaldı-rılmış ise de orada ölmüştür. Suç-lu yakalanmış, hâdiseye müdeiu-mum muavinlerinden Turgud el koymuştur. Adliye doktoru Enver Karan cesedin defnine ruhsat ver-miştir.

Anadoluya gitmek isteyenler

Anadoluya gitmek isteyen vatan-daşlar için her kazada yeniden ced-veller hazırlanması kavmakam-ınlara bildirilmiştir.

Ancak sevkيات, çok talif olursa raplacaktır. İlk kâfiledekilerin evki de 7 Haziranda bitmiş ola-caktır.

Süveyştin Mer-sine mal geldi

Bunlar içinde kalın-deri ve çay da var

Süveyş tarikle Mersine mühim miktarda ithalat malı gelmiştir. Bu mallar içinde piyasalarımızın muhtaç olduğu kalın derilerden de 1200 balya bulunmaktadır. Bu mal lar Birlikler kanalı ile ihtiyaç mın takalarına tevzi edilecektir. Bun-dan başka 265 balya pamuklu men-sucat, 219 sandık çay, 100 çuval tutkal ve 25 balya çuval da kalan mallar arasında bulunmaktadır.

Bugün Vilâyette bir toplantı yapılacaktır

Bugün vilâyette kaymakamlar Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kı-r-darın reisliğinde umumî bir top-lantı yapacaklardır.

Bu içtimada yeni mali yılda ya-pılacak işler görüşülecektir. Diğer taraftan Belediye ve Vilâyetin dün-den itibaren tatbika başlanan 1941 bütçesi ile yapılması icap eden iş-ler ve yollar hakkında da faaliye-te geçilecektir.

Tuhafiyede azamî kâr hadleri

Fiyat Mürakabe Komisyonu dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde toplanarak tuhafiye eyyasının kâr yüzdeleri tesbit etmiştir. Bu ka-rara göre perakendecilere yüzde 25 toptancılara da yüzde 28 kârî haddi bırakılmıştır.

Bundan başka kaba âlât ve inşai-ye malezmesi için de toptancılara yüzde 15 kâr haddi bırakılmakta-dır.

Asker ailelerine kolaylık gösterilecek

Asker ailelerine yardım için Be-lediyece yeni bütçede geniş tahsi-sat konulmuştur.

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kı-r-dar dün kaymakamlıklara emir vererek asker ailelerine azamî ko-laylık gösterilmesini bildirmiştir.

Dünkü ihracatımız

Almanya'ya yapılmakta olan yu-murta ihracatı devam etmektedir. Dün muhtelif memleketele 310 bin liralık ihracat muamelesi kay-dedilmiştir. Bu meydana Çekos-lovakya'ya fındık, İngiltereye ke-ten elyafı, Romanya'ya balık gön-derilmiştir.

ÖLÇÜSÜZ deri ihracatı

Vekâletçe tahdit edilmesi bekleniyor

Koyun ve sığır derileri üze-rindeki satışlar hareketlenmek-tir. Bazı sermayedarlar elle-rindeki para ile fazla miktar-da deri alıp depo etmekte ve bunları dövizle ihraç etmekte-dir.

Ticaret Vekâletinin derile-rimiz için bu şekilde ölçsüz ihracatı tahdit etmesi beklen-mektedir. Esasen Vekâletin derilerimizin de mal mukabili olarak takasla ihraç edilmesi için bir karar alacağı haber a-lanmıştır.

Fiat mürakabe-kursu dün açıldı

60 gence ilk dersi iâşe müdürü verdi

İhtikârla mücadele için yetişt-i-rilecek memurları hazırlamak üze-re açılan kurs dün tedrisata başla-mıştır. Bu münasebetle dün kursa iştirak eden 60 talebeyle ilk ders İşe Umum Müdür Vekili Faruk Sünter tarafından verilmiştir.

Faruk Sünter ihtikârâ karşı a-lanmış olan tedbirleri izah etmiş ve bu hususta hükümetin millî ko-runma kanunile kabul ettiği hü-kümleri anlatmıştır.

Faruk Sünter dün akşam Anka-rya dönmüştür.

Limanlar umum müdürü geldi

İskenderunda yapılacak liman inşaatını tetkik etmek üzere Ha-taya giden Devlet Limanlar Umum Müdürü Raufi Manyas dün şehri-mize dönmüştür. Umum Müdür Ankarada Münakalat Vekili Cev-det Kerim İncedayı ile de görüş-müş ve faaliyete en geniş bir ölçü-de başlanmak üzere Vekilden di-rektifler almıştır.

Bir müteahhit belediye arasında ihtilaf çıktı

Dağcılık klübü yanından Gaz-haneye inen yolun genişletilmesi-ni üzerine alan müteahhidle Be-le-diye arasında bir ihtilaf çıkmıştır. Bu yüzden müteahhid henüz işe başlamamıştır.

Dün kendisine tebliğat yapıla-rak bir haftaya kadar işe başla-mazsa mahkemeye müracaat olu-naacağı bildirilmiştir.

Göksu imâr plânları

Göksu deresi yanında yapılacak olan «yeşil saha» nın ve burasının bir mesire yeri haline konulması hakkındaki tasavvurun plânları ha-zırlanmıştır.

Plâna göre şark usulü bir kır kahvesi de yapılacak ve derede ye-ni bir köprü inşa edilecektir.

Belediyede yeni mali yıl bütçesi

Yeni mali yılın ilk günü mûna-sebetile dün Belediye Reisliğinden şubelere bir tamim gönderilmiştir. Bu tamimde yeni yılda her işde âzamî tasarrufa riayet edilmesi ve geçen yıldan müdevver işlerin bir cedvelinin gönderilmesi bildiril-miştir.

Halkevlerinde hastabakıcı kursları

Halkevlerinde açılacak olan has-tabakıcılık kurslarının önümüzde-ki Perşembe gününü faaliyete ge-c-meleri kararlaştırılmıştır. O gün Eminönü Halkevinde ve diğer Hal-kevlerinde kurslar saat 12 - 17 ara-sında merasimle açılacaklardır.

Teşekkür

Radyoma arz olan bozukluğu radyo Teknik Atelyesi sahibi Bay Peren ken-dine mahsus bir hazakati fenniye ile eskisinden daha mükemmel ve hemen müceddet edecek bir surette tamir ettiğinden teşekküratının takdimine müteber gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Meddi Çeto

Girit merha-lesinden sonra

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu muvaffakiyeti, Almanların sadece hava ordusile kazanmış ol-maları çok dikkate değer. Hava or-dusu, deniz kuvvetlerinin yardımı olmaksızın, münhasıran kendi va-sıtalarıle deniz aşırı büyük bir a-dayı çetin bir muharebeden sonra zaptetmiş ve böylece sevkülceyy ve harp sahasında âdetâ bir inki-lâp yapmıştır. Bundan sonraki harp hareketleri üzerinde hava or-dusunu, büyük mikyasta ve çok müessir bir âmil olarak hesaba kat-mak lâzım gelecektir. Hava ordu-su, donanma himayesinde, sahile bir ihraç yapmaktan çok daha mü-him olarak deniz kenarından içe-rilere doğru, yüzlerce kilometre mesafeye daha indirme yapabile-cek bir kudrette olduğunu göster-miştir. Bu indirme, bir avuç para-şütçüden ibaret kalmaktan çık-mış, toplar da dahil olmak üzere her türlü hafif silâhlarla müceh-hez tümenler mikyasında büyü-müştür. Bu imkân, müdâ'aa edi-len memleketin hayatî ehemmiye-ti haiz noktalarında, her tarafa ye-tişebilecek ihtiyatlar bulundurma-ğı icap ettirecektir.

Hava ordusunun büyük bir in-kilâp mahiyetindeki bu muvaffa-kiyetini kaydettilikten ve harba gittikçe büyüyen bir ehemmiyetle havaya intikal ettiğini söyledikten sonra, Giritin ziyandan doğan va-ziyete gelelim. Geçenlerde de, bu sûtunda söyledigimiz gibi, harp Akdenize ve şarka intikal etmiş-tir. Alman orduları, İngilizlerin şarttaki esas mevzileri olan Mısır ve Süveyş'e doğru, tâ 1940 sonba-harındanberi merhale merhale yü-rümektedirler. Romanyanın işgali, Bulgaristandan geçiş, Yugoslavya-nın imhası, Yunanistandan Mata-ban burnuna kadar istilâsı, Ege ve Yunan denizindeki Yunan ada-larına sıçramalar, hep birer mer-hale idi. Bu arada, Bingazi, Irak ve Suriyede ki hâdiseler de, Mısır ve Süveyş'e doğru yapılan umumî taarruzun başka cephe ve istima-letlerden yapılmış yardımcı birer hamlesi idi. Girit te bu merhale-lerden biridir ve hâve ordusu sa-yesinde binnisbe kolaylıkla elde e-dilmiştir.

Giritin işgali, İngiliz donanma-sına Adalar denizirizi kapayacak-tır, fakat Yunanistan sukut ettik-ten ve Ege adaları işgal edildikten sonra, İngiliz donanmasının da E-ge denizinde işi kalmamıştır. İngi-lizler, Türkiye ile muvasalalarını, şimdî arlık Kıbrıs civarındaki ce-nup kıyılarız vasıtasile yapmak mecburiyetindedirler.

Giritin zaptı, Almanları, Şarkî Akdenizin ortasında, hâkim bir va-ziyete getirmiştir. Artık, İtalyan donanması da, Giritin ve diğer Yu-nan adaları ile Onikiada'nın teşkil ettiği bir nevi emniyet perdesi ar-kasında daha faal olabilir.

Almanlar, Girit merhalasinden sonra nereye tevcecih edecekler-dir? Malta mı? Kıbrıs mı? Su-riyeye mi? Filistine mi? Doğrudan doğruya Mısır mı? Bütün bu ha-reketler, —belki Malta müstesna— Girit'e nazaran, çok daha güç şar-tlar içinde yapılmak lâzım gelecek-tir. Amma hava ordusunun Girit-teki muvaffakiyeti ve orada yapı-lan tecrübelerden alınan dersler, Almanları yeni hamleler yapmağa sevkedecek mahiyettedir. Alman-ların yukarıda zikrettiğimiz he-deflerden hangisini seçeceğini u-zun uzadıya tahmine çalışmanın bir faydası yoktur. Her hedefin kendine mahsus kıymet ve ehem-miyeti vardır; hepsi de ayrı ayrı caziptir. Giritiden sonra hangisinin tercih edileceği zaman, tahminle-rimizin daha iyi gösterecektir.

Vaziyeti hülâsa edersek görürüz ki Alman med dâğısı Giritde da-yamış, İngiliz cezri de Akdenizin şarkına ve cenubuna doğru çekil-miştir. Önce daha kuvvetli bir mü-dâfaa yapabilmek, sonra da taarru-za geçmek için mütemadiyen va-kit kazanmak mecburiyetinde olan İngilizlere, Girit adası da, zahiren 10.12 gün, fakat hakikatte bir ay kâzandırmıştır. Bu arada, onlar da şarka böğürlerine saplanmış olan Irak dikenini çıkarmağa ve Habe-sistanda daha mühim kuvvetler tasarruf etmeğe imkân bulmuş gö-rünüyorlar. Şimdi mesele, med ve cezirin nereye kadar devam ede-ceğindedir. Daha doğrusu İngilte-renin Alman meddini Mısır ve Süveyşi kaybetmeden durdurup durduramayacağıdır. İngilizlere, Almanları durdurmak için lûtûn fazla hava ve kara kuvvetleri, General Wavell'in emrine göndere-mek mecburiyetindedir.

SÜNGÜLERİ PARLADI!

Müellifi: İRFAN DOĞAN

Edebi Roman: 42



— Pekâlâ oğlum. Sana son bir sual daha sorayım. Kızına karşı nasıl bir his besliyorsun? —

Kendimi tutamıyarak hafifçe güldüm. O ise benim bu gülüşü-mü herhalde başka şekilde anla-mış olacak ki, kendisi de tebes-süm ederek gözlerimin içine bak-tı...

— Hiç bir his beslemiyorum ko-mutanım.. fazla olarak şunu söy-liyebilirim, kızınıza daha ziyade bir hemşire nazariye bakmakta-ym.

Birdenbire bozuldu. Parmakla-rını masa üzerine hafif bir şekilde vurarak düşünmeğe başladı.

— Hiç böyle ümid etmemiştim,

dedi, Maamafih benim için iyi. Fakat gel de bunu Yıldız anlat.. Maksadını pek güzel anladığım halde, sormak mecburiyetinde kal-dım.

— Bunları bana açmağa neden-lüzüm hissettiniz komutanım? — Mânâlı mânâlı gözlerimin içine bakıp gülmüsed:

— Siz genç subaylar ne anlaşı-lmaz çocuklarsınız. Sade siz değil, genç kızlar da böyle.. bak oğlum anlatayım..

Kızımı evlendiriyorum ve bunu kendisine dün gece açıkça söyle-dim. Avukat Necati bey istiyor. Fena adam değildir. Ailece de gö-rüşürüz.

Üç senedir buradayım ve tabi-atını pek iyi bilirim. Her ne ise, bunlar sizi o kadar alâkadar et-mez. Ben bunu Yıldız teklif etti-ğim zaman fena bir cevapla karşı-laştım. Başkasını sevdiğini söyle-di. Nihayet bunun siz olduğunuzu anladım. Tuhafına gitmesin oğlum, tabii ben bir babayım, kızımın mes'ud olmasını elbette ki isterim.

Bu sebeple sizi sabah sabah bura-ya çağırırım. Eğer, aramızda bir a-lâka mevcudsa, mesele bir derice-ye kadar kolaylıkla halledilebilir.

Ona ne cevap vereceğimi şaşır-ırdım, daha doğrusu mevkiimden u-tandım. Ciddi bir şekilde maiye-tinde çalışmağa mecbur olduğum bir adamla bu şekilde konuşmağa alışık değildim. Büyük bir kaba-hat işlemiş gibi kızardım.

— Bırak evvel söyledim komu-tanım. Ben kızımı ancak bir hem-şirem olarak telâkki ettim. Bu se-beple mes'ud olmasını dilerim.

Genç bir kızın kalbi hakikaten zor-anılır. Onların vereceği karara-

bakmak doğru değildir. Görecek-siniz, sizin intihap ettiğiniz Necati bey ona arzu ettiğiniz saadeti bahşedecektir.

Fazla bir şey söylemeden dışarı çıktım. Anlaşıyor ki, çok sevdi-ğim bu yerde de ben tutunamıya-cagım. bölük erbaşına icap eden talimatı verdikten sonra odama geldim ve ertesi gün vereceğim (zehirli gaz) konferansı hakkında ufak bir çerçeve yapmağa başla-dım.

Ögle yemeği için eve geldiğim zaman, ikinci bir vaziyetle karşı-laştım. Tabur komutanının ailesi kızıle beraber bize gelmişlerdi. Sabahki mesele gözümün önüne geldiği için, hiç içeri girmeden tek-rar geri dönmek istedim. Fakat beni görmüşlerdi. Yıldız hanım o-dadan dışarı çıkarak çağırmağa başladı:

— Gelsenize Ferid bey.. ne o kaç-mak niyetindesiniz galiba? —

Elini sıkarak içeri girdim ve an-nesile selâmlaştım. Onların bu ge-

lişinden hiç de memnun olmamış-tım. Hem bu ziyaret daha ziyade kendi menfaatleri içindi. Çünkü öğleden evvel gezintiyi çekmek o-kadar âdet değildi. Hele tabur ko-mutanının sabahki konuşmaları aklıma geldikçe bu fikrimde iyice ısrar ediyordum. Ya şimdi böyle bir şey açacak olurlarsa ben ne ce-vap verecektim?

Bir aralık Yıldız gülererek yanıma geldi ve her vakit masamın üze-rinde duran Berid'in resmini gös-tererek konuşmağa başladı:

— Her şeyi öğrendim Ferid bey.. sizi çok haklı buldum doğrusu.. amma bunları vakitle ben den sak-lamasaydınız daha iyi olurdu zan-nederim..

Onun bu sözlerinde büyük bir ezginlik hissettim. Vaziyeti öğren-mek için anemim yüzüne baktığım zaman, hafifçe gözünü kırptı. Her-halde benim lehimde bir iş görmüş-olacak.. bunu sonra öğrenmek üze-re beklemeğe karar verdim ve tek-rar Yıldız'a döndüm: (Daha var)

SON HABERLER

BRESLAV panayırında Türk pavyonu

Panayırın en zengin, köşesini teşkil ediyor

Berlin, 2 (A.A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor:

Beynalmil Breslav panayırını harp içinde ikinci defa olarak Polonya Silahsızlanma Komitesi Guleiter ve Braht tarafından Türkiye Büyük Elçisi Hüsrev Gerde ile Türkiye Başkonsolosu Kemal Aziz'in ve Kordiplomatiğe mensup diğer bazı kimselerin huzuru ile açılmıştır.

Türk pavyonu, serginin en büyük, en mühim ve en iyi tanzım edilmiş kısmını teşkil etmektedir. Bu pavyon Türk - Alman ticaret odası tarafından hususî bir itina ile hazırlanmıştır. Pavyonda büyük levhalar ve birçok fotoğraflar vardır. Beyaz fon üzerine yapılan tezminat az çok şarkikardır. Atatürk'ün büstü ile İnönü'nün portresi şeref mevkine konulmuş bulunmaktadır. Bu sergide Türkiye İhtisaratı idaresinin ilkökleri ile rakatları ilk defa olarak teşhir edilmektedir. Türk Kızılai Cemiyeti ile Beyoğlu'daki Akşam Kız Aşaat okulunun hazırladığı deri işleri de ilk defa olarak teşhir edilmiştir.

Daha ilk günü, pavyonda en mühim mevkiyi işgal eden kumbaracılar firması tarafından ehemmiyetli miktarda halı ve lokum satılmıştır. Halk pavyonumuzu karşı büyük bir alaka göstermiş ve bilhassa lükürlere bendenmiştir.

Breslav Valisi Hanke panayırın en güzel pavyonu olan Türk pavyonu hakkındaki takdirlerinin izhar ederek Türklerin sergiye vasi mükyasına istisna etmiş olmalarını, Türk - Alman ticaret münaşebelerinin yeniden canlanmasına manasına geldiği ve bunun da her iki memleket için çok faydalı olacağını bana bizzat söyledi.

Ankaranın kanalizasyon işleri

Ankara, 2 (İkdam) — Ankara'nın kanalizasyon işinin yapılması için 6,5 milyon liranın tahsis ilâ-yihası Başvekâletten Meclise gönderildi.

Dr.Celâl Muhtar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
sayılmaz. Çünkü, teberrü miktarı nedir? Bunu, henüz bilmiyoruz! Doktor Celâl Muhtar, gayrimenkul emlakını mı, yoksa nakdini mi teberrü etmiştir? Bu da malûm değildir.

Yalnız, ortada bir hakikat varsa, o da şudur: Sayın doktor, on paranın bile kadriyi bilerek ve bütün ömrünü vererek bıraktığı serveti - kısmen, yahut da tamamen - Türk maarifinin emrine tahsis etmiştir.

Kimsesiz çocukları sinesinde barındıran, onları mes'ut birer istikbale hazırlayan Darüşşafaka lisesi, doktor Celâl Muhtarın hamiyeti ile, memleket irtifakına daha geniş hizmetler yapabilecek imkânına kavuşmuş olmaktadır.

Öğrendiğimize nazaran, doktor Celâl Muhtar, şahitleri ile beraber şehrimizdeki noterlerden birine müraacaat etmiş, böylece kanunî formaliteyi yerine getirmiştir.



ASKERİ VAZİYET

FRANSTZ MÜSTEMLEKELERİ DE HARP SAHNESİ Mİ OLACAK?

Giritte harp hareketi sona ermiş bulunmaktadır. Almanlar istilâda, İngiliz ve Yunanlılar da müdafada ağır za-yiat vermişlerdir. Fakat İngilizler ağır Alman tazyiki altında 15 bin askeri Mısra nakle muvaffak olmuşlardır.

Irak hareketinin de Iraklılarla İngiltere arasında bir mütareke imzasına sona erdiği malûmdur. Ofi ajansının Beyruttan bildirğine göre Bağdadın teslimi yalnız bu tarihte şehrin hasara uğramasına mâni olmak için yapılmıştır. İngilizlere karşı mücadele şimalde devam edecektir.

Berline göre ise Irakın başka yerlerinde mücadele şiddetle devam etmektedir. Bilhassa Irak kabileleri mücadeleye devam etmek kararındadır. Fakat Irak askerlerinin ve motorlu kuvvetlerin bulundukları mevkiileri ve Irak içindeki müsellah kuvvetlerin taksim tarzını bilen

Papanın nutku

Papa millî iktisadiyatın ehemmiyetinden bahsetti

Vatikan, 2 (A.A.) — Papa, dün radyoda bir nutuk söyleyerek maddî varlıkları mesaiyi ve aileyi, içtimal ve iktisadî hayatın üç esaslı noktası olarak zikretmiş ve millî iktisadiyatın, vatandaşların tamamı içinde inkişaf edebileceği maddî hayat şartını dümdüden temin etmekten başka bir gayesi olmadığını ilâve etmiştir.

Papa sözlerine devamla demiştir ki: Millî iktisadiyat, milletlerin devamlı mal ve kan fedakârlığı istizlam ettirmeyecek olan bir yolu kolayca takibe debilmeleri için devlet adamlarının gayretlerine rehberlik etmeli ve salih ve umumî refahı temin eylemelidir.

Suriyede örfi idare

Londra, 2 (A.A.) — Paris radyosu Suriye yüksek komiseri General Dentz'in şarki Suriyede örfi idare ilân etmiş olduğunu bildirmektedir. Paris radyosu, aralarında Halep civarındaki tayyare meydanı da bulunan üzere, müteaddit Suriye tayyare meydanlarının bombardıman edildiğini ilâve etmiştir.

Kahire, 2 (A.A.) — Burada öğrenildiğine göre, Mısır ile Suriye arasındaki telgraf ve telefon muhaberatı Fransız hükûmetinin emriyle katedilmiştir.

Genç Irak Kralı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ve yüksek devlet memurları tarafından karşılanmıştır.

Londra, 2 (A.A.) — Dün Bağdadı giren Naip Abdülilâh, birçok müteberran, İngiliz Elçisi ve İngiliz askerî hey'eti reisi tarafından karşılanmıştır.

Muvasalatından az sonra Naip bir resmi kabul yapmış ve bunda Amerika Elçisi de hazır bulunmuştur.

YENİ KABİNE

Vichy, 2 (A.A.) — Ofi Fransız ajansına Bağdattan bildirildiğine göre dün Bağdada dönen Abdülilâh Cemil Mafta'ye Ali Caonad ile Nuri Sait Paşa refakat etmekte idi. Yeni kabine sür'atle teşekkül edecektir.

Mısırın kararı Alman-yayı memnun etti

Berlin 2 (A.A.) — D. N. B: Alman hariciye nezareti, kaçak Yunan nazırlarına Mısır toprağında faaliyette bulunmak hakkını tanıma kararına mîna eden Mısır hükûmetinin bu noktai nazarını tasvip etmektedir. Filhakika resmi mahfiller mücteci bir hükûmete karşı böyle bir cemilekârlığın bir memleketin bitarafılığıyla telif edilemeyeceği kanaatinde idirler. Mısırın bu işteki hattı hareketi Berlin siyasi mahfillerinin nazarında hiç bir muahazaya asla yer bırakmayacak mahiyettedir.

Almanya İngiltereyi abluka edemedi

Almanyanın gayreti niçin netice vermiyor?

Londra 2 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin havacılık muhabiri yazıyor:

Almanya, İngiltereyi abluka için hava üsleri elde etmeğe çalışıyorsa da 12 ay süren gayretlerden sonra Bordeaux'dan Norvege kadar uzanan üslerle bu ablukayı tesise muvaffak olamamıştır. Dakardan Groenland'a kadar uzanan üsleri ele geçirdiği takdirde Amerikaya karşı bir hava taarruzu idame edilebilirse de Bismark zirhlısının Alman hava himayesinin menzilin den uzaklaşmak gibi bir sergüzeşte atılır atılmaz Büyük Britanyanın memzuç deniz ve hava kudretinin ağına düşmüş olması manidardır. İngilterenin vazifesi Akdeniz filosunu kahir bir Alman hava kudretine karşısında kalmaktan menettir. Fakat çok şükür şimdi Amerikan imalatından çok miktarda tayyare gelmektedir ve bunlar arasında bu maksada yarayacak uzak mesafe avcılarla ağır bombardıman tayyareleri vardır. Alman üslerinin tayyarelerimizin tarafından tahribi suretile Almanyanın taarruz stratejisinin bütün bünyesi çökecektir.

Orta şarktaki İngiliz Hava kumandanı değiştirildi

Londra 2 (A.A.) — Hava nezaretinin bildirdiğine göre, Hava Vismareşali Tedder Ortasark İngiliz kuvvetleri umumî kumandanlığına tayin edilmiş ve uhdesine muvakkaten hava mareşallığı rütbesi verilmiştir.

Ortasarkta bulunan hava mareşali Longmore İngiliz hava kuvvetleri umumî müfettişliğine tayin edilmiştir. Umumî müfettiş bulunan hava mareşali Mitchell hizmet müddetini tamamlamıştır.

Büyük bir yangın

Jersey - City 2 (A.A.) — Dün akşam Erie'de bir marşandiz garındaki iki depoda çıkan iki büyük yangın üzerine Hudson kıyıları boyunca doklara ve fabrikalara silâhlı muhafızlar ikame edilmiştir. Hasar milyonlarca dolar tahmin edilmektedir. Şimdiye kadar bir sabotaj vukuunu gösteren delil yoktur.

Geniş bir havuzun kenarında banyo kabineleri ve renkli çadırlar vardı. Havuzun arkasında tahtaları cillâlanmış bir nevi köprü dânetmek isteyenlere tahsis edilmişti. Bir kalorifer tertibatı yaz kıyısı harareti veriyordu. Müesses sahiplerinin bu gayreti boş gitmemiştir. «Monako» herkesin beğendiği ve sık sık gittiği eğlence yerlerinden biri olma namzet idi.

Janine içeri girdiği zaman büyük bir kalabalıkla karşılaştı. Halbuki henüz gece yarısı olmamıştı. Simoklini erkekler, sık tuvaletli kadınlar bütün masaları işgal etmişlerdi. Havuzda yüzen kadınlar vardı. Kumalara uzanan figüranlar sun'î güneşin hararetinden istifade ediyormuş gibi tavırlar takınıyorlardı. Müsterrillerden birçoğu da bunları taklit etmekten geri durmamıştı.

Janine salonun ortasına giden merdivenin son basamaklarında durmuş gözlerle arkadaş Loiseau'yu arıyordu. Bir garson yaklaşarak ona bir masa, bir koltuk teklif etti. Genç kız teşekkür ettikten sonra merdivenden inerek arkadaşını aramaya başladı. Onu nihayet turuncu renkli bir perdenin önünde bir plaj koltuğuna yaslanmış olarak buldu. Koltuğun kolları ismarlanan meşrubatın komasına mahsus birer küçük masa vazifesini görüyordu. Loiseau genç kıyı görür görünce hemen ayağa kalktı:

— Gelmiyeceksin diye o kadar korktum ki... dedi. Biraızdan sana yine telefon edecektim. — Hacet kalmadı, geldim işte... Haberin var mı, temyiz kararı

BUGÜN SİYASİ VAZİYET

Giritten sonra Hitler Musolini mülâkâtı

On iki gündenberi dünyayı alâkadar eden Girit taarruz ve müdafası sona ermiş bulunmaktadır.

Girit taarruzunun bir merhale olduğu söylenmiştir. Bundan sonra sıra nereye gelecektir? Şimdi bu sual zihinleri meşgul etmektedir. Akla gelen yerler Süveyş yani Mısır ve Suriyedir.

Bir taraftan Akdeniz mücadelesinin Giritten sonra nasıl bir inkişaf göstereceği merakla beklenirken diğer taraftan Hitlerle Musolini'nin Brenner'de buluşarak iki saat kadar devam eden bir görüşme yaptıkları haberi gelmiştir. Londra radyosu, mülâkâtın günün siyasi mevzuları üzerinde olduğunu, Roma radyosu da mülâkâtın çok samimi bir hava içinde vuku bulduğunu ve iki taraf arasında tam bir görüş birliğinin tesbit edildiğini bildirmiştir. Mülâkâtta Alman ve İtalyan hariciye nazırları Fon Ribbentrop ve Kont Ciano da hazır bulunmuşlardır.

Alman ve İtalyan Devlet Reiserinin mülâkâtları şimdiye kadar hemen daima bir takım hadiseler ve yeni inkişafların arifesinde yapılmıştır. Bundan evvel 22 İkkânda Hitlerle Mussolini yine Brennerde buluşup görüşmüşlerdi.

İspanya Almanya

İki memleket arasında işi mübadelesi yapılacak

Madrid 2 (A.A.) — İspanya ile Almanya arasında işi mübadelesi hakkındaki anlaşma, son kabine değişikliklerinden sonra yapılan ilk toplantılardan birinde tasdik edilmiştir. Bu anlaşmaya göre, Alman iş cephesi ile Falanji sendikalarının millî hey'eti arasında işi mübadelesi yapılacaktır.

Lord Cadman öldü

Londra 2 (A.A.) — İngiliz petrol sanayiinin büyük şefi Lord Cadman dün gece ölmüştür.

Musalininin kâtibi istifa etti

Roma 2 (A.A.) — D. N. B: Duçen'in hususi kâtibi doktor Osvaldo şahsî sebepler dolayısıyla istifasını vermiştir.

Büyük Zabıta Romanı: 33 KEDİ GÖZLÜ ADAM

Türkçesi M. Feridun

Loiseau dışlarının arasında anlaşılmaz birtakım şeyler mırıldandı. Sonra dedi ki:

— Herif burada. — Nerede? — Orada... Varyete merdiveninin yanında...

Salonun bir noktasını gösteriyordu. Orada iki destegin arasında müteharrık bir merdiven vardı. Merdivenin basamakları bir makine tertibatı ile pistin seviyesine kadar yükseliyor, bu suretle numara yapan artistler tavandan iniyormuş gibi bir his hâsıl oluyordu. Bu buluş fena değildi. Janine gözlüklü adamı bir türlü göremiyordu. Dansedener, salondaki mütemadi hareket önünü kapıyordu. Nihayet ayağa kalktı ve birkaç adım atarak arkadaşının gösterdiği adama baktı. Bu adamın sırtında bir simoklin vardı. Yalnız başına sıklıkla yormuş gibi duruyordu. Sıması zayıftı. Kıy saçlarını arkaya doğru taramıştı. Fakat mavi gözlüklü adama hiçbir vechile benzemiyordu.

Genç kız arkadaşının yanına gelerek parıltı ile alına vurdu: — Aklında bir eksiklik var galiba, dedi. Bu adamla mavi gözlüklü adam arasında hiçbir mü-nasebet yok!

— Sana odur diyorum. İyice bak!

— Baktım. Ufak bir benzeyiş var amma o değil! — Hayır, iyice bakmadın... Gözlüksüz olmanı seni şaşırttı. Gözlerine dikkat ettin mi?

— Ettim... O değil... Genç kız arkadaşının yanına oturdu. Loiseau münakaşaya cesaretle edemiyordu. Fakat dudak büküşü fikrinde ısrar ettiğini gösteriyordu. Janine nihayet dedi ki:

— Haydi öyle suratını asma... Ben şimdi gidiyorum. Sen burada güzel eğlen... Beni çağırduğuna teşekkür ederim. Aradığımız adam bu olabildi.

Loiseau kanaatini bir kere daha izhar etmek istedi, fakat kendini tuttu. Sadece dedi ki:

— Yalnız kalırsam çok canım sıkılacak... Ne olursun biraz benimle otur...

Janine dikkatle arkadaşının yüzüne baktı:

— Yoksa beni buraya getirmek için mi bu yalanı uydurdun? Dedi. Eğer böyle ise bu hileyi sana pahalya ödetirim.

— Seni temin ederim ki bu işte hiçbir hile yok... Gözlüklü adamı burada sandım... Fakat mademki buraya kadar geldin bari biraz otur...

— Öyle olsun!.. Bir çeyrek saat kadar otururum... Haydi gel dansedelim!

Genç kız arkadaşını piste kadar sürükledi. Hiç ne'sesi yoktu. Fakat arkadaşının kendi davası mukaddem, redif sınıfı tâli ve ba-

(Daha var)

DENİZCİLİK BAHİSLERİ

Şimalî Atlantik deniz muharebesi nasıl oldu

Yazan: Abidin Daver

İngilizlerin Hood kruvazörüyle Almanların Bismark muharebe gemisinin batırılmaları neticesinde deniz muharebesi hakkında, köfi tafsılât gelmiştir. Bu tafsılâta göre, bu iki sahfil muharebe şu şekilde cereyan etmiştir: Düşmanı keşif:

Almanların Bismark zirhlısı ile Prince Eugen (PrinzOygen) ağır kruvazörü (bu kruvazör 10.000 tonluktu, sürat 32 mildir; 8 tane 203 lük topa mücehhezdir; 3 tanyare taşır) Norveçin Bergen limanından denize açılmışlardır. İngiliz sahil karakol tayyareleri bunu görerek İngiliz amirallğine bildirmişlerdir. Amirallik Norfolk ve Suffolk ağır kruvazörlerine Groenland ile İzlanda arasında tarassut etmelerini bildirmiş, aynı zamanda, muhtelil İngiliz üslerindeki diğer İngiliz harp gemilerine de düşmanı saracak rotalar takip etmelerini emrettilmiştir.

İki İngiliz kruvazörü 23 Mayıs akşamı Danimarka boğazında düşmanı bulmuşlardır. Sulu kar ve sis yüzünden rüyet kabiliyetinin çok fena olmasına rağmen, lütin gece Almanların peşini burakmamışlardır. Bu mevsimde şimalde, gecelerin çok kısa olması da, İngilizlere yardım etmiş olsa gerektir. İngiliz kruvazörleri, telsizleriyle düşmanın mevkiini ve rotasını mütemadiyen amirallğe bildirmişlerdir.

İlk müsademe ve Hood'un batışı:

24 Mayıs sabahı, ilk önce Hood ile 35.000 tonluk yeni İngiliz zirhlısından Prince of Wales (yanı Prens de Gal) Almanların bulunduğu sahaya yetişmiştir. Temas olur olmaz İngilizler taarruza geçmişler, uzak mesafeden şiddetli bir topçu muharebesi başlamış; Bismark'a isabetler vaki olmuş, bundan bir yangın çıkmıştır. Fakat onun 380 lük topları da bütün salvolarını zirhlısının zaft malûm olan Hood'a tevchik etmişlerdir. En yeni ve mükemmel nisan aletleriyle mücehhez bulundugu şüphesiz olan Bismark, Hood'a isabetler temin etmiş, bu ağır mermilerden biri Hood'un cepheneliğini tutuşturmuş ve bu muhteşem gemi berhava olmuştur. Bu topçu düellosunda Prince of Wales de hafif hasara uğramıştı. Bu zirhlı 35.000 tonluk, 30 mildir süratinde, 10 tane 356 lük topa mücehhezdir. 4 tanyare taşır.)

Firar ve takip: Alman zirhlısı, Hood'a batırdıktan sonra, kurtuluşu kaçmakla bulmuş ve tam yolla firara başlamıştır. Fakat Norfolk ve Suffolk ağır kruvazörleri peşini burakmamışlardır. (Bu gemilerden birincisi 9.925 tonluk, 32,2 mildir süratinde; ikincisi 10.000 tonluk, 31,5 mildir süratli. Her ikisinin de 8 tane 203 lük topu vardır.)

Bu firar ve takip bize, Bismark'ın yeni İngiliz zirhlısı Prince of Wales'ten daha yollu olduğunu gösteriyor. Takip esnasında Norfolk'un 1, Suffolk'un 3 deniz tanyaresinin, nobbetlese Alman zirhlısının izinden ayrılmamış oldukları anlaşıyor. Bu takdirde devresinde, Bismark'ın süratli hafifçe azaldığı ve arkasından bir yağ çığırtı bıraktığı görülmüştür. Demek ki topçu düellosu esnasında mayı mahruk sarmaçlarından biri hasara uğramış ve yağ kaçırması başlamıştır.

Ancek bu süratin hafifçe azalması

liba, dedi. Bu adamla mavi gözlüklü adam arasında hiçbir mü-nasebet yok!

— Sana odur diyorum. İyice bak!

— Baktım. Ufak bir benzeyiş var amma o değil! — Hayır, iyice bakmadın... Gözlüksüz olmanı seni şaşırttı. Gözlerine dikkat ettin mi?

— Ettim... O değil... Genç kız arkadaşının yanına oturdu. Loiseau münakaşaya cesaretle edemiyordu. Fakat dudak büküşü fikrinde ısrar ettiğini gösteriyordu. Janine nihayet dedi ki:

— Haydi öyle suratını asma... Ben şimdi gidiyorum. Sen burada güzel eğlen... Beni çağırduğuna teşekkür ederim. Aradığımız adam bu olabildi.

Loiseau kanaatini bir kere daha izhar etmek istedi, fakat kendini tuttu. Sadece dedi ki:

— Yalnız kalırsam çok canım sıkılacak... Ne olursun biraz benimle otur...

Janine dikkatle arkadaşının yüzüne baktı:

— Yoksa beni buraya getirmek için mi bu yalanı uydurdun? Dedi. Eğer böyle ise bu hileyi sana pahalya ödetirim.

— Seni temin ederim ki bu işte hiçbir hile yok... Gözlüklü adamı burada sandım... Fakat mademki buraya kadar geldin bari biraz otur...

— Öyle olsun!.. Bir çeyrek saat kadar otururum... Haydi gel dansedelim!

Genç kız arkadaşını piste kadar sürükledi. Hiç ne'sesi yoktu. Fakat arkadaşının kendi davası mukaddem, redif sınıfı tâli ve ba-

(Daha var)

'sayesindedir ki Prince of Wales, 24 Mayıs akşamı Almanlara yetişebilmiş ve tekrar temas temin etmiştir. İngiliz zirhlısı 356 lük toplarıyla tekrar ateş açmış, kısa bir muharebeden sonra, Almanlar, tekrar hızlarını artırarak altı rotasına seyre başlamışlar ve mesafeyi açmışlardır. Takip gene devam etmiştir.

Almanlar her taraftan sarılmış: Amirallik, Alman gemilerini iyice saracak tedbirleri almıştı. İngiliz harp gemileri, her taraftan düşmanın bulunduğu yere doğru seyretiliyorlardı. Harekete gelen gemiler şunlardı:

1 — Victorius tanyare gemisi (23.000 ton, 30,7 mildir sürat, 45 tanyare) bu yeni tanyare gemisi, şimali İngiltere den yola çıkmış olsa gerektir.

2 — Anavatan filosunun büyük kısmı, Beşinci King Core zirhlısındaki amiralin kumandasında batı-cenup istikametinde tam yolla ilerlemeğe başlamıştır.

3 — Cebelütürk'ta bulunan filoya mensup gemiler, Renova muharebe kruvazöründe bulunan, Cenova bombardıman kahrmanı amiral Somerville'in kumandasında olarak batı-şimalrotasında, düşmanın cenuba doğru kaçmasını önlemek üzere hareket etmiştir. (Renown 32.000 ton, 31 mildir sürat, 6 tane 381 lük, 4 tanyare.)

(Devamı var)

Büyük tarihi roman:106

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan:M. Sami Karayel

Halbuki evvelce Devleti Aliyye merkezi bir surette idareden çok uzaktı.

Bunlardan maada Beyoğlu kıyısı ile Çanakkalede, Tuna boyunda, Venedik körfezile Bozcaada, Midilli ve, Anadolu'nun bazı kalelerinde beş bin asker daha vardı.

Kur'a ile asker alınmayan ve lüzumu takdirinde asker veren vilâyetler şunlardı:

	Aded
Arnavudluk	10.000
Bosna	30.000
Sırbıye	20.000
Eflâk ve Buğdan (Memleketeyn)	7000
Mısır	20.000
Tunus, Trablusgarp	10.000

Bunlardan başka icabı halinde başıbozuk asker dahi toplanıyor. Görülüyor ki, altmış, yetmiş sene evvel Osmanlı İmparatorluğu'nun ordusu ve hükmettiği yerler ve vilâyetleri mühim bir mevki tutuyordu.

Hüseyin Avni paşa, ordunun esaslarını kurmuştu. Ordunun yükse bir başı olmak üzere Hüseyin Avni paşa aynı zamanda otoriter bir şahsiyete malikti.

(H. 1287) senesinde Asir tihetlerinde (Yemen vilâyeti) âşayışın temini için yedinci ordu namile bir ordu daha teşkiline bağlandı.

Asir Emiri, maiyetine topladığı bir Arap ordusu ile Tehame'ye kadar yürümüş, hattâ Hadideyi basmıştı. (Hadide Kızıl deniz sahiline dedir) bu suretle Yemen ve Mekke taraflarını muhataraya düşürmüştü.

Ferik Redif paşa kumandasıyla Yemen'e on yedi tabur ve, Mısır'dan yirmi bin nefer gönderildi. Bunun neticesi olarak Asir isyanı derhal bastırıldı. Ve, yeniden bir Yemen vilâyeti kuruldu.

Girit ihtilâli sırasında ordu ile donanmanın noksanı meydana çıktı. Vak'anevis Lütflî tarihi diyor ki:

«Donanmanın dört kıt'a zirhlı kapak ile bir videli kapaktan sekiz Firkateyn, dokuz kurvet on üç avizo, dört duba, yirmi sekiz nakliye vapurundan yani altmış altı kıt'adan ibaret olup bin yedi yüz topu ve, bunlardan maada biri kapak, biri firkateyn, on beş kurvet olarak altmış üç yelken gemisi vardı.»

Dedikten sonra biraz aşağıda doksan dört kıt'a harp sefinesi mevcud olduğunu ve bunların mecmuu yirmi beş bin beygir kuvvetinde idi. Bunlardan başka biri taşıyıcı, dört tahdid ederek zirhlıları saireyi celbeyledi. Mısır hakkı yürütülen bu muameleden Tılgargap ve Tunus da hissedar du.

Balkan şibh ceziresinde ile Belgrad ve Bükreş arasında takım muhaberatı devam ediyordu.

Avrupa devletlerinin vaziyetinde en son tahmine göre söyle Almanya ittifadı, Fransa tarafından mağlup edilme vücut bulmuş, ikinci ve derecede bulunan birkaç hükûmetlerine bir nevi müteahhüt idare verilemekle beraber ortaya çıkan bu hükûmet noktai nazarından Prusyalı bir Almanya olmuştur.

(Daha var)

Nanemollanın Köşesi

Darlan artık intihar edebilir!

Fransa Başvekili Amiral Darlanın Türkiye hakkında savurdugu hezeyan lâiyk olduğu cevabı buldu. Nanemolla:

— Karada amiral, denizde general olan bu, bahtın darlığı za bildiğimizden çok daha cahilmiş dedi ve ilâve etti:

— Yaşadığı günlerin en paralı kahrmanlık sayılarını teşkil eden Türk istiklâl harbinin cereyanını bilmiyen bir zat (hele aramızda olursun!) ancak bir şey yapabilir: başvekil muavinliği vazifesi yerine intihar etmek. Çünkü böyle bir ne kırıldktan sonra Darlan artık intihar edebilir.

Girit bitti, ya şimdi?

Girit adası Alman kuvvetlerini üstünlüğü neticesinde müttefiklerin elinden çıktı.

Nanemolla:

— İngilizler: «Girit daha fazla fedakârlık göstermeğe değmez diyorlar. Halbuki Çörcilin beyanatı başka idi: dedi ve ilâve etti.

— Girit bitti. Ya, şimdi ne olacak? Herhalde İngilizler bu defa fedakârlık yapmalarına değecek yerlerde bulunuyorlar.

M. K.

DARLAN

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Times gazetesinin Berne muhabiri diplomatik mahfillerden alınan habere istinaden, Fransız top- raklarını garanti eden Hitler projesine karşı İtalyanlar tarafından ileri sürülen itirazları general De Gaulle'e karşı mücadele edilmesini ve Hür Fransızlar Şefi ile birlik olduklarını ilân eden müstemlekelerin yeniden beri tarafa alınmasını güçleştireceğini yazmaktadır.

Aynı muhabir, Vichy hükümetinin Atlantik boyunca işgal edilmiş olan arazi hududunu 25 kilometre şarka almalıya hazır bulunduğunu ve bu suretle Alman kıtalarının İspanya doğru serbestçe geçmelerine imkân verilmiş olacağını hakkındaki haberleri de zikretmektedir. Buna mukabil işgal altındaki Fransa ile serbest Fransız toprakları arasındaki hat da 85 kilometre daha şimale alınacaktır.

Diğer taraftan Hitler Afrikadaki Fransız müstemlekelerinin de, Fransa bunlar üzerinde bir mürakabe idame edebildiği takdirde, garanti edileceğini vâdetmiştir.

Aynı membadan gelen haberlere göre, Amiral Darlan general De Gaulle aleyhinde harekete geçmeğe sevkeden âmîl, Hitlerin bu beyanatı olmuştur.

Vichy, 2 (A.A.) — D.N.B.: Siyasî Fransız mahfillerinden bildirildiğine göre, Fransız nazırlar hey'eti, yarın fevkalâde bir toplantı yapacaktır.

Brenner mülakatı

(Devamı 4 üncü sayfada). görüşme iki müttefik memleketin hükümet reisleri arasında tam bir görüş birliği mevcut olduğunu göstermiştir.

MÜLAKATIN TAFSİLATI

Berlin, 2 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor: Bugün Brenner'de vukua gelen onuncu Hitler - Mussolini görüşmesi hakkında aşağıdaki tafsilat öğrenilmiştir:

Beş saatten fazla sürmüş olan görüşmelere, iki Hariciye Nazırından başka, zaman zaman, Alman oruları başkumandanlığı şefi Mareşal Keitel ve İtalyan Genelkurmay Başkanı General Caballero da iştirak etmiştir. Öğlele doğru yemek için görüşmelere fasıla verilmiş ve altı saat yalnız olarak öğle yemeğini yemiştir.

Bu fırsattan istifade, Mareşal Keitel ile General Caballero da, sâmiî silâh arkadaşlığı zihniyeti içinde, iki memleketin askeri sahadaki işbirliği üzerinde görüşmüşlerdir.

Brenner'de ayrıca Almanlardan aşağıdaki zevat bulunmuşlardır: Alman basını şefi Dr. Dietrich, parti sekreterliği şefi Bonrmann, Almanyanın Roma maslahatgüzarı Prens Bismark, Roma ataşemiliteri General Von Rintelen.

İtalyanlardan bulunulan da şu zevatlar: İtalyanın Berlin büyükelçisi Dino Alfieri, genelkurmaydan General Gandin, Berlin ataşemiliteri General Marras, protokol şefi Celestia.

Görüşme, Mihverin Akdeniz ve Şimali Afrikadaki muzaferane harekâtı havası içinde cereyan etmiş ve bugünkü Alman ve İtalyan tebliğlerinin bildirdiği Girit muharebesinin nihayetlenmesi, müzakere-lerin merkezini teşkil eylemiştir.

Londra 2 (A.A.) — Röyterin diplomatik muhabiri yazıyor:

Bugün Hitler ile Mussolini arasında Brennerde yapılan görüşme, Mihver devletleri arasında daha geniş koordinasyon lüzumunu göstermesinden dolayı mânidardır. Ay lardanberi İtalya, Almanyanın emirleri altında bulunmaktadır, her halde Mussolini ve Kont Ciano, yeni talimat almak için Brenner'e çağırılmıştır. Son defa Führerin Duçey'e şahsî bir görüşme şerefini bahsetmesindenberi üç aydan fazla bir zaman geçmiştir. Mülâkât hakkındaki resmi haberin evvelâ Romadan verilmiş olması da kayda şayandır.

Görüşmenin hedefi hakkında sarîh hiç bir şey bilinmemekle beraber, Mussolininin bundan bir şeyler kazanması her zamankinden daha az muhtemeldir. Vichy'nin «makul ve munis hattı hareketi» nazarı dikkate alınrsa, Hitlerin, Fransaya karşı Mussolinin daima muhafaza ettiğini söylediği herhangi mülâlebata müzaheret edecek bir mizaçta bulunması pek az muhtemeldir. Hitlerin yaptığı memleket taksimlerinden istifade bahşindeki Mussolini ümidlerini

GİRİTTE

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Kahire 2 (A.A.) — Askerî makamlar Girit vaziyetini şöyle hülasa ediyorlar:

Giriti tutmak için bazı fedakârlıklara hazırız. Fakat icap eden fedakârlık Giritin tutulmasına verdiğimiz kıymeti aşınca oradan çekilmeğe karar verdik.

Askerî makamların mütealesına göre, Giritteki imparatorluk kuvvetlerinin parlak mukavemeti olmasa idi İngilizlerin Ortasarkta vaziyeti çok daha fenalaşabilirdi. Bu mukavemet, Irak ve Suryedeki vaziyetle alâkasız değildir.

Giritte yaralı ve ölü olarak uğradığımız zayıat tabiatile ağırdır. Fakat düşmanın ağır tazyiki altında 15.000 askerin tahliyesi başlı başına bir muvaffakiyet teşkil eder.

TAHLİYE NASIL YAPILDI?

Kahire 2 (A.A.) — Giritten ilk tahliye edilen askerler 29 Mayısta Ortasarkta bir limana muvasalat eden bir İngiliz gemisinden çıkmışlardır. İki aydan fazla süren bir müddet zarfında Yunanistanda ve sonra da Giritte Alman hücumlarına bütün kuvvetlerle karşı koyan ve muharebeden yorgun bir halde bulunan bu insanlar kendilerini nihayet nisbeten emîn bir yerde buldular. Bunlardan bir çoğu Yeni Zelandalıdır. Yorgun ve bazıları 10 günlük tıraş olmalarına rağmen neş'elerini muhafaza ettikleri görülmektedir.

Bu vapuru karanlıkta muvasalat eden diğer bir vapur grubu takip etti.

Herkes şu mütaleayı beyan ediyor:

Bizi endişeye düşüren Alman askerleri değildi. Onlarla boy ölçüşebiliyoruz. Fakat Alman hava kuvvetleri bizi taciz etmiştir.

KIBRIS MUHTEMEL BİR TAARUZU KARŞI HAZIRLANIYOR

Lefkoşa 2 (A.A.) — Girit hadîselerini yakından takip eden Kıbrıs makamları adanın müdafaa tertibatına ait son işleri de tamamlamaktadırlar. Bazı ihtiyarlarla çocuklar şehirlerden tahliye edilerek dağlara gönderilmiştir. Bir kaç İngiliz kadın ve çocuğu şimdiden adadan ayrılmışlardır. Yeni müdafaa nizamnameleri nesredilerek memurların el koyma salâhiyeti genişletilmiş, yağma gibi ve telâş verici haberler neşri gibi cürüm-lerin cezalara çarpılacağı tebliğ edilmiştir. Vaziyet gergin, fakat sakindir. Halk mükemmel soğukkanlılık göstermektedir.

SURİYENİN İSTİLASI İSTENİYOR

İngiliz efkârı umumiyesi, Almanlar Suriyede sağlam bir surette üslerini kurmadan İngilterenin buraya müdahalesini artan bir ısrarla istemektedir.

Günün tenkitleri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ketniye mecbur olan işgal kuvvetleri bile bu destanı takdir ve hürmelte yâdettiler. Böyle yâdedenlerin arasında Fransa da vardı.

Zavallı Fransa!.. Bugünkü hale düşmesinin, tarihlerin kaydemediği bir firardan sonra düşmana teslim olmasının sebepleri bir bir meydana çıkıyor. Münevver, bilgin, ne söylediğini bilir insanların elinde yükselmiş olan Fransa, cahil, dar kafalı, ne söylediğini bilmiyen insanların elinde kaldığı için olacak ki, bu hale geldi. Tevekkeli değil!..

ZAYİ — Çift atlı arabamın 2732 numaralı plakasını gaip ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur. Muharrem Çukuryurd

ZAYİ — Çengelköy Askerlik Şubesinde almış olduğum Askerî terhis tagidımı gaip ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

321 doğumlu Karamürsel Erçelisinde Karabekir oğullarından Mehmet oğlu Ali Memduh Altan

Türkiye Almanya

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tarafı her zaman pek iyi bildiğini ve bundan dolayıdır ki kendisi için tehlikeli olması melhuz bulunmayan bir imparatorlukla ittifak akdettiğini ileri sürmektedir.

Ayrı noktalardan hareket etmiş olmalarına rağmen Türk ve Alman inkılapları birbirinin aynıdır. Türkiye, garpteki modeli üzerine kurulmuş bir demokrasi değildir. Türkiye kuvvetli, müttehit ve disiplinli bir memleketir ve orada halkın iyiliği için çalışır. Türkün en büyük arzusu istiklâldir. Türkiye, hür yaşamak emeli âdetâ bir din olmuştur. Atatürkün halefi, bu istiklâlî muhafaza etmek için harici siyasetin âkilâne bir surette tedvirine nezaret etmektedir. Türkiye sulh istiyor. Çünkü teceddüt eserini tamamlamak ve nüfusu arttırmak gibi muazzam bir işi tam muvaffakiyetle başarmak ancak sulh sayesinde mümkündür.

Gazeteci bundan sonra Türk siyasetinin uzun bir tarihçesini yapmak ve bir hikâye nakletmektedir. Bu hikâyeye göre İstanbuldaki İngiliz memurları, İnönünün pençeresi önünde iyice silâhlanmış bir milyon İngiliz askeri gördüğü zaman harp ilân edeceğini söylediğini nakletmişlerdir. Türkiye, Almanyanın kendisi hakkında hiç bir harpçi emel beslemediğini anlamıştır. Almanya Türkiye ile dostluk münasebetleri idamesini arzu etmektedir. Ankarada ve Berlinde menfaat çarpışması olmadığı teslim edilmektedir.

Alman milleti, meşhur bir muharip millet olan Türklerin yüksek mertlik vasıflarını her zaman takdir ve tebçil etmiştir. Bu takdir ve hayranlık menfaatlerin çarpışmaması esasına istinat eden karışıklı münasebetlere şekil, hayat ve resanet vermektedir. Bugün Almanya, yalnız kendi menfaatini düşünmüş olan İngilterenin mevkiini almış ve onun piyasadaki mevkiini işgal ederek bu vaziyetin semerelerinden istifade etmiye başlamıştır.

ALMAN HARİCİYESİNİN BEYANATI

Berlin, 2 (A.A.) — D.N.B.: Dün Hariciye Nezaretinde yabancı gazeteciler tarafından sorulan muhtelif suallere cevaben Türkiye ile Almanya arasındaki münasebetlerin bugünkü vaziyetinin bu hususta her türlü münakaşa ve malûmatı mevsimsiz kıldığı beyan edilmiştir.

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Dairemizin 941/763 sayılı dosyasile Doktor Lütfi Kırdar tarafından Habibe Hatice ve Fatma Zehra aleyhine 500 lira 16 kuruşun tahsiline dair rehinin paraya çevrilmesi yolu ile yapılan alacak sonunda borçlulara çıkarılan ödeme emirleri kanunî ikametgâhları meçhul bulunduğundan tebliğ edilemediğinden İstanbul İcra tehkî mercümin verdiği karar üzerine işbu ilânın gazetedeki neşri tarihinden itibaren bir ay içinde yukarıda isim geçen borçlular veya kanunî vekilleri dairle icraya müraعات edip bu borca karşı itirazda bulunmadıkları takdirde icraya devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5389)

ZAYİ — Eyyup Askerlik Şubesinde aldığım Askerî terhis tezkeremi ile nüfus cüzdanımı gaip ettim. Yenilerini çıkartacağımın zayırların hükmü yoktur.

314 doğumlu Ahmet oğlu Mehmet Bozkurt

GAİP — Evkaftan almış olduğum Maas cüzdanım ile mührümü gaip ettim. Yenisini alacağımın kıymetleri yoktur.

Kabaşas Ömer Avni Camii İmamı Mustafa Türün

ZAYİ — Yedimdeki Askerlik vesikamı zayı ettiğinden yenisini çıkaracağım. Eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Galata Karamustafapaşa sokak 49 No. da Recep Kara er

Aker Ticaret ve Sanayi

Türk Anonim Şirketinin hissedarlarını FEVKALÂDE İÇTİMÂINA DAVETNAMEDİR. RUZNAMEİ MÜZAKERAT:

- 1 — Meclisi idare tarafından verilen eshabî mucibeli raporun okunması.
- 2 — Esas mukavelenin yedinci maddesi mucibince tamamen mevzu sermayenin yüzde yüz nisbetinde teyidi.
- 3 — Esas mukavelenin dördüncü, Yedinci, Kırk birinci ve Yetmiş altıncı maddelerin tadili.

Şirket mukavelenesinin Elli beşinci maddesi mucibince fevkalâde içtimaa davet edilen Umumi Hey'et 25/6/941 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 raddesinde Şirketin Merkezi bulunan İstanbul, Zindankapıda, Nalburlar çarşısında kâin 347 No. lu mağazada fevkalâde içtimaa aktederek yukarıda ruznamede yazılı hususata sermayenin lânak üç rubunu temsil eden hissedarların huruzu ile müzakere ve karara rabt

Inhisarlar Umum Müdürlüğüne

31 Mayıs 1941 tarihinde mer'iyete giren yeni vergi zamları kanununun dolayısıyla Millî Müdafaa vergileri dahil olmak üzere mamulâtımızın mü satış fiyatları aşağıda ilân olunur :

Sigara, Tütün, Enfiye, Pipo Tütünü, Püro, ve Tönbe

Sigaralar	Paket şekli	Kuruş
Sipahi Yıldızlı	20 adet	37
Samsun İnce	20 "	32
Yaka	10 "	16
Yaka	20 "	32
Çeşit	25 "	38,75
Çeşit	50 "	77,50
Çeşit	100 "	155
Boğaziçi	20 "	26,50
Yenice İnce	20 "	22
Serkldoryan	20 "	19
Bafra Maden	20 "	18
Gelincik	20 "	17,50
Enâlâ	20 "	17
Tiryaki kalın	20 "	16,50
Tiryaki ince	25 "	17
Birinci kalın	20 "	14
Birinci ince	20 "	13
Üçüncü ince	20 "	9,50
Hanımeli	20 "	10,50
Halk kalın	20 "	8,50
Köylü kalın	20 "	7,50
Köylü ince	20 "	6,50
Doğu	20 "	6
İkiz	20 "	8,50

Tütünler	Paket şekli	Kuruş
Enâlâ	20 gram	1
Bafra	20 "	1
Tath ser. Fab.	25 "	1
" " Atölye	25 "	1
Beşinci Fab.	25 "	1
Beşinci Atöl.	25 "	1
İkinci Köylü	20 "	1
Muhtelif:		
Yerli enfiye	25 "	1
T. Pipo tüt.	20 "	2
T. Pipo tüt.	50 "	6
T. Pipo tüt.	100 "	12
Yerli Pipo T.	100 "	4
İsfahan Boh.	500 "	40
" " tönbeği	25 "	17
" " "	100 "	68
" " "	500 "	340
İkinci İsf.	25 "	14
Esmer Sigaril.	1 adet	5
Toros Püro	1 "	11

Rakı, Şarap, Votka, Kanyak, Likör, Vermut, Bira

Nev'i	Derece	Cl.	Kuruş
Klup rakısı	50	50	160
Hususi Fevkalâde	50	100	304
" "	50	50	160
" "	50	25	83
" "	50	15	54
Yeni Rakı	45	100	212
" "	45	50	114
" "	45	25	60
" "	45	15	40
İyi Rakı	43	100	164
" "	43	50	90
" "	43	25	49
Votka	40	100	194
" "	40	50	105
" "	40	25	56
Tabii Kanyak	41	70	179
" "	41	35	100
" "	41	15	52

Nev'i	Derece	Cl.	Kuruş
Vermut	17	100	132
" "	17	70	104
" "	17	50	88
Kınaknalı Şar.	17	100	132
" "	17	50	88
Likörler: Kayısı, Ahududu,			
Çilek	—	100	247
" "	—	50	143
" "	—	25	71
Diğer Likörler	—	100	207
" "	—	75	207
" "	—	50	123
" "	—	25	63
Şarap: Sek, Dömi Sek,			
Kırmızı	—	340	167
" "	—	200	110
" "	—	70	48,50
Misket Şarabı	—	70	58,50
Bira	—	50	20

- Not: 1 — Tuzun beher kilosuna 1 kuruş Müdafaa Vergisi zam medilmştir.
2 — Hususi eşhas tarafından imal edilip muhtelif etiketler altında satılan rakılar derece ve hacımlarına göre idareleri fiatına tâbidir.
3 — Şarapların satış fiyatlarında şişe hacımlarına göre eti ketlerinde yazılı şişe depozitoları dahildir.
4 — Bira fiyatında şişe depozitosu dahil değildir.

Deniz Gedikli Erbaş Okulu

Direktörlüğünden:

- 1 — Bu sene okulumuzun yalnız birinci sınıfta talebe almaktadır. İstek ilerin aşağıda yazılı evraklarla müracaatları.
A — Nüfus cüzdanı ve tasdikli bir sureti «tashih edilmiş nüfus cüzdanı kabul olunmaz».
B — İlk mektep şahadetnamesi. «Üzerinden bir sene geçmemiş bulunmak»
C — Kendisinin ve ailesinin hüsnühâl eshabından bulunduğunu gösterir polisten musaddak hüsnühâl imuhaberi.
D — Üzerinden bir sene geçmemiş çiçek aşî kâğıdı.
E — Birinci sınıf için 1/Eylül/941 de 12 yaşını bitirmiş ve 16 yaşını bitirmemiş bulunmak.
F — 5 adet vesikalık fotoğraf.
2 — Kayıtlara 1/Haziran/941 günü başlanacak ve 10/Ağustos/941 günü nihayet bulacaktır.
3 — Kayıtlar İstanbul Deniz Komutanlığında ve Mersinde deniz gedikli erbaş orta okulu müdürlüğünde yapılacağından isteklilerin bu iki mahalden her hangi birine müracaatları.
4 — Müsabaka imtihanları Türkçe, Matematik, «Tarih, coğrafya, yurt bilgisi» derslerinden.
15/Ağustos/941 Cuma günü saat 9 da yapılacaktır. (2947 - 4183)

SİZİNDE TAKDİR ETTİĞİNİZ ÜZERE

Asrımızın modasının zarafet ve inceliğine inzıman eden üstad terzilerin mahareti, kadında gençliğe matuf sayanı hayrât bir beden tenasübü arzeder. Fakat yüz ve onun hutufu gevezedirler. Eğer bu noktaya lâzım gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatları başkalarına pek çabuk fark ettirirler. Bu, sizin bir sırrınızdır ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi rakibelerinizin dikkat nazarından uzak kalmaz. İşte senelerin (bilhassa nazik ve hassas ciltlere musallat olan o tehripkâr senelerin) cildinize cizmekte olduğu on binlerce (bidayette gayri mahsus) ince çizgilere ihmalikâr kalmazınız.

Zamanla cildinizi solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz harap eden bu ârzıların aşkım ve sabah, KREM PERTEV'le yapacağınız ufak bir masajla refediniz. KREM PERTEV'in bu mucizesine yüz binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahit olacaksınız. Göreceksiniz ki sizim, ebedî gençliğinizi herkese mağurane söyleyecektir.

KREM PERTEV'in terkibindeki faal anslar en derin çizgileri bile izalede gelecektir. Bugünden itibaren siz de bir tûp K R E M PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, aynı zamanda sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızdır.

ZAYİ — 493 numaralı Arabacılık Ehliyetnamemi gaip ettim. Yenisini çıkartacağımın hükmü yoktur.

Sahibi: E. İ Z Z E T, Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin

Inhisarlar Umum Müdürlüğü

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. %7,5 teminatı Lira Kr.	Eks Lira Kr.
Hurdavat le- vazımı.	8 kalem	492 50	37 —
Boya ve le- vazımı	20 "	673 52	50 50
1 — Mevcut müfredat listeleri mucibince yukarıda miktar zeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.			
2 Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları eksiltme larında yazılıdır.			
3 — Eksiltme 16/6/941 pazartesi günü yukarıda yazılı saat ta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapıl 4 — Liste sözü geçen şubeden parasız alınabilir. İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde % ralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları.			

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu

Cinsi	Miktarı Ton	Muh. Bd. Lira Krş.
Süt	60	10800
Yoğurt	60	20400

Aşağıda yazılı iki kalem koyun eti 5/6/941 günü hizalan saatlerde kapalı zarf usulile ihale edilecektir. Şartnamesi her da görülebilir. İsteklilerin belli günde muayyen saatlerden en geç bir s dar teklif mektuplarını makbuz karşılığında Fndıklıda satın nuna vermeleri.

Cinsi	Miktarı Ton	Muh. Be. Lira Krş.	İlk Temi. Lira Krş.
Koyun eti	50	32000 00	2400 00
Koyun eti	30	19200 00	1440 00

Şirketi Hayriyede

Bu akşamdan itibaren her gece saat 24,15 de Köprüde bir sefer yapılacağı sayın yolculara ilân olmu

Üniversite Rektörlüğünden

Fakültelerde Dis. Tahakkuk ve Envanter